

ОТДЕЛЬНЫЕ ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПОСТРОЕНИЯ СИСТЕМЫ ПОСТАВОК ПРИРОДНОГО ГАЗА В УКРАИНЕ

Подрез-Ряполова И. В.

Рассмотрены отдельные аспекты построения системы поставок природного газа в Украине. Исследован процесс реализации законодательно закрепленного в Украине принципа разделения видов деятельности на рынке природного газа. Проанализированы результаты закрепления принципа разделения видов деятельности на газовом рынке Украины.

Ключевые слова: рынок природного газа, субъекты рынка природного газа, принцип разделения видов деятельности на рынке природного газа Украины, директивы ЕС в сфере рынка природного газа.

SEPARATE LAW ASPECTS OF CREATION THE SYSTEM OF NATURAL GAS SUPPLY IN UKRAINE

Podrez-Ryapolova I. V.

The article is devoted to research of separate law aspects of creation the system of natural gas supply in Ukraine. In this article investigated the realization principle of legal separation activity in the gas market. In the article the results of application legal separation activity analyzed.

Key words: natural gas market, subjects of the natural gas market, principles of law EC, the principle of legal separation activity in the natural gas market of Ukraine, directives EC in the sphere of natural gas.

УДК 346.22.332.021

ІННОВАЦІЙНЕ ІНВЕСТУВАННЯ В МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ: ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

*Т. І. Швидка, аспірантка
Національний університет
«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*

Проаналізована спрямованість державної економічної політики саме на конкурентоздатність національної економіки. У зв'язку з цим наголошено

на слабкій інтеграції інших напрямків економічної політики, програмного забезпечення економічного розвитку та систематики господарсько-правових засобів навколо проблеми забезпечення конкурентоздатності. Піднято питання необхідності першочергової модернізації низки нормативно-правових актів, пов'язаних із створенням стимулюючих конкурентоздатність правових режимів господарювання

Ключові слова: конкурентоздатність, економічна політика держави, інноваційне інвестування, програма економічного і соціального розвитку, господарсько-правові засоби підвищення конкурентоздатності, законодавча політика в сфері господарювання.

Постановка проблеми. Численні заходи держави щодо забезпечення економічного розвитку якщо і дозволяють національній економіці демонструвати невеликі поживлення, але не призвели до проривного характеру в національній економіці. Як уявляється, головним чином це відбувається внаслідок фрагментарності різних заходів держави, що зазвичай стосуються саме реалізації інвестиційних, зовнішньоекономічних, інноваційних та інших напрямків економічної політики держави. Разом з тим названі заходи не є підпорядкованими, а також не є сфокусованими навколо визначального економічного чинника — конкурентоздатності національних товарів і послуг та національних товаровиробників — суб'єктів господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід визнати, що питання конкурентоздатності є надзвичайно актуальним. У різні часи проблемами конкурентоспроможності займалися такі провідні науковці, як Ф.Котлер, К.Ісікава, А.Бранденбургер, Р.Вернон, Г.Грубер, П.Друкер, К.Сімпсон та ін. З-поміж вітчизняних досліджень у цій царині слід виділити праці В.Александрової, Я. Базиліюка, Ю. Бажала, Я. Белінської, В. Гальчинського, В. Гейця, В. Дергачової, Я. Жаліло, Б. Кваснюка, І. Крючкової, М.Скрипниченка, Л. Федулової, А. Філіпенка та ін.

Але, незважаючи на високу актуальність цього питання, господарсько-правові аспекти проблеми забезпечення конкурентоздатності не отримали у наукових дослідженнях необхідної уваги.

Формулювання цілей. Статтю присвячено з'ясуванню місця проблеми забезпечення конкурентоздатності національної економіки в системі державної економічної політики, визначенню господарсько-правових засобів та заходів реалізації відповідної політики у системі господарського законодавства України.

Виклад основного матеріалу. Стан конкурентоздатності національної економіки, вітчизняних підприємств, товарів та послуг, що ними виробляються, як основна проблема забезпечення розвитку економіки має стати одним з головних об'єктів державної економічної політики.

Як зазначає Д. Задихайло, економічна система України мусить бути спрямованою на створення, підтримання та розвиток необхідної виробничої основи життєдіяльності Українського народу відповідно до існуючих і майбутніх соціальних, економічних та природних умов. У той же час держава в економічній сфері має забезпечити стабільне функціонування національної економіки, підтримуючи необхідний рівень її конкурентоспроможності та ефективності.

На державному рівні має бути поставлена і правильно розв'язана проблема розроблення національної стратегії забезпечення конкурентоспроможності [10].

Користуючись положеннями ст. 10 Господарського кодексу України, що докладно визначив різні напрямки економічної політики держави, серед яких, зокрема, структурно-галузева, інвестиційна, амортизаційна політика, політика інституційних перетворень, цінова політика, антимонопольно-конкурентна, бюджетна, податкова, грошово-кредитна, валютна та зовнішньоекономічна політика [1], слід зазначити, що політика держави, спрямована безпосередньо на підвищення конкурентоздатності національної економіки, так і не отримала власної самостійної законодавчої фіксації. Хоча своїм об'єктом структурно-галузева політика і зачіпає зазначене питання як одну із власних цілей, тим не меш вважаємо, що саме конкурентоздатність має стати цілісним і самостійним напрямком економічної політики держави і отримати відповідну законодавчу фіксацію.

Проблематика конкурентоспроможності вимагає створення цілісної, системної наукової доктрини, яка має бути схвалена на рівні вищих органів державної влади та отримати необхідну правову формалізацію як офіційне джерело (стратегія, концепція, доктрина) її положень, понятійного апарату, визначену спрямованість та відповідні засоби державного впливу на економічні відносини, що повинні набути універсального характеру для усіх законодавчих ініціатив у цьому напрямку. Ця доктрина має отримати не тільки економічне, організаційно-управлінське значення, а й значення базової розробки для конструювання структури та змісту законодавчих документів, визначення складу механізмів державного регулювання, державної підтримки, правових умов господарювання тощо.

Згідно з ч.4 ст 9 ГК України правове закріплення економічної політики здійснюється шляхом визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики у прогнозах і програмах економічного і соціального розвитку України та окремих її регіонів, програмах діяльності Кабінету Міністрів України, цільових програмах економічного, науково-технічного і соціального розвитку, а також відповідних законодавчих актах [1].

Проблема, як уявляється, полягає, зокрема, у відсутності в класифікації державних програм, передбачених Законом України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [2], окремого типу програм економічного розвитку, спрямованих саме на підвищення конкурентоздатності національної економіки, національного товаровиробника на внутрішньому і зовнішньому ринках товарів та послуг. Слід визнати, що в умовах ринкової економіки, здійснення серйозних структурних перетворень, що виводять національні економіки на якісно нові рівні міжнародної конкурентоздатності, без програмної, забезпеченої потужним державним регулюванням діяльності держави просто неможливо, а отже, прийняття програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки є необхідним.

Аналіз чинного законодавства дозволяє зробити висновок про відсутність довгострокових, стратегічних програм економічного розвитку. Цей недолік законодавчого забезпечення прогнозної та програмної діяльності держави пояснюється й тим, що кожен уряд, приймаючи ту чи іншу програму економічного розвитку на рік, фактично не відповідає за наслідки своєї діяльності, ставлячи під загрозу саме існування цілісної та послідовної економічної політики у вітчизняній сфері. Тому програма підвищення конкурентоспроможності повинна мати довгостроковий характер, адже вона передбачає зміни у складі основних фондів, кваліфікації працівників, освоєнні нової товарної номенклатури тощо.

Вже зазначалося, що показники конкурентоздатності як необхідні елементи змісту і спрямованості економічної політики держави мають у своїй генезі результати структурно-галузевої, інвестиційної, інноваційної, зовнішньоекономічної, грошово-кредитної, амортизаційної та інших її напрямків. У цьому контексті слід визначити, що в інструментальному сенсі лєвова частка засобів впливу на економічні процеси припадає саме на господарсько-правові засоби державного регулювання господарської діяльності. У ст. 12 ГК України передбачено, що держава для реалізації економічної політики, виконання цільових економічних та інших програм і програм економічного і соціального розвитку застосовує різноманітні засоби і механізми регулювання господарської діяльності. Треба зауважити, що в ст.12 зазначені лише основні засоби організаційно-господарського змісту. В той же час економічна політика держави, як і окремі її напрямки, реалізується за рахунок засобів не тільки організаційно-господарського порядку, а й господарсько-виробничого і навіть внутрішньогосподарського. В системі господарсько-виробничих відносин роль держави повинна виявлятися у створенні відповідного інформаційного забезпечення щодо новітніх технологій, обладнання, устаткування і в цілому стану світових ринків та інноваційних продуктів, що запроваджуються, та

головне, через створення відповідного договірно-правового регулювання, що дозволяло б ефективно реалізовувати приватні інтереси безпосередньо у виробничій сфері.

Однак розбудова цілісної системи організаційних, фінансових, правових та інших засобів впливу держави на зростання рівня конкурентоздатності національної економіки вимагає створення базового понятійного апарату, на підставі якого можна вести мову і про державну політику, і про господарсько-правове регулювання, і про оцінювання діяльності відповідних органів держави.

Серед правових засобів особливо слід відмітити створення динамічної і вимогливої системи стандартизації товарів та послуг, а також системи ліцензування окремих видів господарської діяльності, що мали б на меті не тільки забезпечення вітальних та екологічних інтересів, а й сприяли підвищенню технічного та технологічного рівнів виробництва, а отже, конкурентоздатності. Може йтися і про створення відповідного правового режиму господарської діяльності, що стимулював би підприємницьку активність як таку; зниження трансакційних витрат; інноваційну діяльність у виробництві; реальний стан економічної конкуренції на внутрішньому ринку; зовнішньоекономічну, зокрема експортну, активність національних суб'єктів господарювання.

Щодо інвестиційних чинників конкурентоздатності, серед них можна виділити і засоби, що визначають правову врегульованість будь-якого елемента інвестиційних відносин, а також будь-якого значного чинника, що впливає на ефективність практичної реалізації цих відносин. Універсальними правовими засобами у цій сфері є, наприклад, такі, що стосуються змісту правового статусу інвестора та гарантій його діяльності, вдосконаленості договірно-правових форм здійснення інвестування, зменшення ризиковості в реалізації інвестиційних проектів, заходів дерегуляції відповідного законодавчо врегульованого порядку в інвестиційній сфері, зниженні податкового тиску, використанні форм державно-приватного партнерства, для реалізації особливо значних інвестиційних проектів тощо. Як зазначає В. І. Кухар, актуальність проблеми господарсько-правового забезпечення інвестиційної політики держави, вдосконалення інвестиційного законодавства визначається необхідністю проведення структурних змін в економіці під тиском світової конкуренції, наданням інвестиційним процесам інноваційного характеру для негайного підвищення конкурентоздатності національної економіки і національних товаровиробників та іншими надзвичайно гострими економічними чинниками [8].

У цьому контексті потребує певного перегляду й низка нормативно-правових актів, що прямо чи опосередковано зачіпають питання інвестування в основні виробничі фонди обладнання та устаткування, що визначає зрос-

тання рівня конкурентоздатності. Має йтися про модернізацію законодавства про фінансовий лізинг, комерційну концесію, трансфер технологій тощо. Адже розвиток лізингових відносин в Україні істотно гальмується недосконалістю законодавства, що регулює лізингову діяльність. Закон України «Про фінансовий лізинг» [18] фактично побудовано виключно на цивільно-правовій основі, його предметом є регулювання в першу чергу саме договірних відносин. Між тим існує необхідність у врегулюванні лізингової діяльності як різновиду господарської, зокрема як різновид інвестиційної діяльності, що здійснюється суб'єктами ринку фінансових послуг. У зв'язку з цим Закон України «Про фінансовий лізинг», з огляду на сучасні напрямки державної економічної політики необхідно наблизити до регулювання лізингової діяльності на різноманітних ринках товарів та послуг, особливо у тих галузях, які законодавець вважає пріоритетними. Тому законодавче регулювання лізингової діяльності має стати правовою базою не тільки для укладення та реалізації лізингових договорів, а й для створення та функціонування лізингових компаній, враховуючи специфіку їх організаційно-правової форми, у тому числі створення державних лізингових компаній, а також для впливу через засоби державного регулювання на лізингову діяльність, стимулюючи активність її здійснення [14].

У цьому контексті потребує вдосконалення також Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» [19]. Існує необхідність у більш докладному врегулюванні договірних відносин у сфері трансферу технологій. Потребує розроблення типовий договір у цій сфері. О.Давидюк з цього приводу пропонує доповнити розділ III ГК України гл. 16¹ під назвою «Використання в господарській діяльності наукоємних, нових та конкурентоздатних технологій чи їх складових», в якому доцільно передбачити, зокрема, відповідальність за порушення прав та законних інтересів суб'єктів і учасників трансферу технологій; визначити істотні умови, за якими сторони мають досягти згоди при укладенні будь-якого договору, спрямованого на передавання прав на технологію; приблизний перелік основних прав і обов'язків учасників трансферу технологій; основні гарантії для розробників технологій та осіб, що їх втілюють (використовують); основні засоби державної підтримки та стимулювання розвитку вказаних відносин тощо. Автор пропонує розробити новий Закон України «Про технології в Україні», що міститиме нормативні приписи, які визначатимуть господарсько-правовий механізм регулювання відносин, пов'язаних зі створенням, передаванням прав і втіленням технологій та/або її складових [15].

Відносини з приводу комерційної концесії також не повною мірою врегульовано законодавчо. Необхідність розроблення та прийняття акта, який би регулював відносини з цього приводу, є очевидною, адже договір комерційної

концесії являє собою одну з форм іноземного інвестування. І. Килимник дає цим видам договору притаманні їм всі характерні ознаки інвестиційного договору [16]. Договір комерційної концесії є найбільш повною фінансовою схемою залучення інвестиційних ресурсів до інноваційної діяльності. Франчайзинг в аспекті інноваційної діяльності є формою її реалізації, дозволяє підвищити рентабельність малого та великого бізнесу. Саме на цьому і наголошує О. Гладка, яка розглядає правовідносини комерційної концесії як механізм інноваційного інвестування [17].

Розуміння проблематики конкурентоспроможності національної економіки на рівні, зокрема, виконавчої гілки державної влади, напевно, ще існує. Так, у Концепції проекту Загальнодержавної цільової економічної проблеми розвитку промисловості на період до 2017 р. прямо зазначено, що комплексною проблемою є низькі темпи підвищення конкурентоспроможності промисловості, ефективності виробництва та інноваційного розвитку. Стратегічною метою цієї програми визначено підвищення конкурентоспроможності економіки і забезпечення входження України в коло економічно розвинених країн світу за рахунок створення сучасного, інтегрованого у світове виробництво і здатного до інноваційного розвитку промислового комплексу. Така програма має реалізуватися за такими пріоритетними напрямками промислового розвитку:

- оптимізація структури промислового виробництва з посиленням ролі внутрішнього ринку і прискореним розвитком наукоємних та високотехнологічних видів промислової діяльності;
- інноваційно-технологічна модернізація виробництва зі збільшенням проширення промислових виробництв новітніх технологічних укладів з поглибленим переробленням та випуском продукції кінцевого споживання;
- реалізація енергозберігаючої моделі розвитку з розширенням використання нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії, диверсифікацією енергопостачання та формуванням ефективної структури енергогенеруючих потужностей, впровадження екологічно безпечних технологічних процесів [7].

Останнім часом актуалізується проблема законодавчого забезпечення інноваційного інвестування. Необхідність забезпечення саме інноваційного характеру економічного розвитку ґрунтується на усвідомленні того, що він є чи не єдиним шляхом розв'язання проблеми зростання конкурентоздатності національної економіки.

Державна інноваційно-інвестиційна політика — це діяльність держави, спрямована на створення сприятливих нормативно-правових та економічних умов для інвестицій взагалі та інвестицій в інновації, стимулювання процесу формування інвестиційних умов для інноваційного розвитку, а також формування ринку інновацій та інвестицій. Завданнями Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні є створення сприятливих умов

для залучення інвестицій з метою забезпечення розвитку базових галузей економіки та інноваційної інфраструктури, підвищення ефективності механізму надання державної підтримки, збільшення обсягу інвестицій, кредитування економіки, державних капітальних вкладень та забезпечення їх концентрації на модернізації виробництва, впровадження високих технологій [5].

Отже, одним з визначальних чинників конкурентоспроможності країн є впровадження ефективних механізмів інноваційної політики, які забезпечують конкурентоспроможність економіки. Як зазначено в Програмі створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2009-2013 рр., утвердження інноваційної моделі розвитку один з найважливіших системних чинників підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки та національної безпеки держави [4].

У Концепції проекту Загальнодержавної цільової економічної проблеми розвитку промисловості на період до 2017 р. передбачено, що структурно-інноваційне вдосконалення виробництва стає визначальним чинником розвитку та підвищення конкурентоспроможності [7], а отже, існує необхідність у впровадженні ефективних механізмів інноваційної політики, які забезпечують конкурентоспроможність економіки.

Слід приєднатися до численних пропозицій, що містяться у господарсько-правовій літературі відносно необхідності доповнення ст. 10 ГК України ще одним напрямком економічної політики держави — інноваційною політикою. Промислова політика держави має визначати місце промисловості в економіці країни, її оптимальну галузеву структуру, загальну підтримку конкурентоздатності національного товаровиробника та можливості забезпечити власні потреби в промислових товарах у країні. У той час, як інноваційна політика держави має забезпечити конкурентоздатний технологічний рівень національної промисловості. В умовах глобалізації ринкових відносин зростає роль інноваційної політики у забезпеченні конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Відповідно актуалізуються питання щодо формування ефективної інноваційної системи, забезпечення розвитку матеріально-технічної бази науки, інноваційної інфраструктури, розширення міжнародного науково-технічного та інноваційного співробітництва тощо. Наразі цілком очевидним є той факт, що стимулювання проведення наукових розробок, випуск на їх підставі новітньої продукції та впровадження нових технологій виробництва є невід'ємними складовими економічного зростання країни, яка на сьогодні є неконкурентоздатною і за інноваційним рівнем своєї продукції, включаючи інноваційні продукти, що пропонуються ринку, і разом з тим неспроможна витримувати цінову конкуренцію на ринках традиційних товарів. Аналізування технологічного рівня розвитку в Україні показує, що тут домінують 3-й та 4-й уклади. За випуском продукції вищі технологічні уклади (5-й та 6-й) скла-

дають мізерну долю, причому 6-й технологічний уклад, який визначає перспективи високотехнологічного розвитку країни в майбутньому, в Україні майже відсутній.

Інноваційна інфраструктура в Україні є функціонально неповною, недостатньо розвиненою. Вона не охоплює усі ланки інноваційного процесу. В інноваційному середовищі практично відсутні венчурні фонди та центри трансферу технологій. Не визначено механізм стимулювання створення інноваційної інфраструктури. Виконання інноваційною інфраструктурою важливих для активізації інноваційної діяльності функцій неможливе без докладного визначення і закріплення змісту основних її понять, видів, складових, етапів формування, методів регулювання і стимулювання у відповідній нормативно-правовій базі. Існує безумовна необхідність у вдосконаленні інституційної інфраструктури та забезпеченні державної інвестиційної політики. Господарсько-правовим заходами в цій сфері можуть стати як прийняття певних нормативно-правових актів різного порядку — від кодексів і законів до відомчих і регіональних нормативних актів, так і модернізація та кодифікація чинного законодавства. Необхідно відмітити діяльність Уряду у розробленні проекту Закону України «Про венчурні фонди» відповідно до Концепції державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу в Україні [12], який передбачає стимулювання використання коштів венчурних фондів на інноваційний розвиток.

Венчурне інвестування (або інвестування ризикового капіталу) у світі залишається одним із найважливіших джерел капіталу для компаній. В Україні венчурні інвестиційні фонди повинні стати головною ланкою зв'язку між інвестиціями та інноваціями як складовими економічного зростання [13].

Чинне законодавство України про інноваційну діяльність не може забезпечити повномасштабне регулювання відносин, що виникають у зв'язку з розробленням, створенням та розповсюдженням інноваційних продуктів без створення комплексного нормативно-правового акта з питань здійснення інноваційної діяльності, який виступав би результатом систематизації законодавства у цій сфері. Таким нормативним документом має стати Інноваційний кодекс України. Проект Інноваційного кодексу України, підготовлений робочою групою, створеною спільним розпорядженням Адміністрації Президента України та Президії Національної академії правових наук України [15], не тільки вирішує завдання створення системи внутрішніх зв'язків між елементами НІС, важливим є також відтворення в проекті зовнішніх системних зв'язків, що дозволяють ув'язувати завдання інноваційного розвитку з такими нагальними соціально-економічними проблемами суспільного розвитку, як забезпечення економічної безпеки Української держави, забезпечення зростаючої конкурентоздатності національної економіки, зниження параметрів її

енерго- та ресурсоспоживання, здійснення структурних та інституційних змін у самому змісті економічних відносин тощо.

Висновки. Стан конкурентоздатності національної економіки, вітчизняних підприємств, товарів та послуг, що ними виробляються, як основна властивість має стати одним з головних об'єктів державної економічної політики. Проблема конкурентоздатності вимагає її законодавчої фіксації в усіх її сутнісних виявах. Потребує напрацювання система господарсько-правових засобів, що безпосередньо впливають на зростання конкурентоздатності національних виробництв — суб'єктів господарювання та товарів і послуг вітчизняних товаровиробників. Існує очевидна необхідність у першочергових заходах щодо пошуків процесів зростання конкурентоздатності — у першу чергу в інвестиційній та інноваційних сферах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України, затверджений Верховною Радою України 16 січня 2003 року N 436-IV // Відом. Верхов. Ради України. — 2003. — № 18, № 19-22. — Ст. 144.
2. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23.03.2000 № 1602-III // Відом. Верхов. Ради України. — 2000. — № 25. — Ст. 195.
3. Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009-2013 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 14 трав. 2008 р. № 447.
4. Концепція проекту Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011-2015 роки, схвалена Розпорядженням КМУ від 29 верес. 2010 р. № 1900-р.
5. Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні : постанова Кабінету Міністрів України від 2 лют. 2011 р. № 389.
6. Про затвердження Державної програми розвитку промисловості на 2003-2011 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 28 лип. 2003 р. № 1174.
7. Концепція проекту Загальнодержавної цільової економічної проблеми розвитку промисловості на період до 2017 року, схваленої Розпорядженням КМУ від 9 лип. 2008 р. № 947-р.
8. Кухар В. І. Господарсько-правове забезпечення державної інвестиційної політики: дис. ... канд. юрид. наук / В.І. Кухар. — Х., 198 с.
9. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 8 верес. 2011 р. № 3715-VI // Відом. Верхов. Ради України. — 2012. — № 19-20. — Ст. 166.
10. Задихайло Д. В. Господарсько-правове забезпечення економічної політики держави: монографія / Д. В. Задихайло. — Х. : Юрайт, 2012. — 456 с.
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України про затвердження «Концепції Державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу в Україні» від 08.11.2007 № 976-р.

12. Орешников А. А. Проблемы формирования спроса на инновации в странах с развивающейся переходной экономикой / А.А.Орешников// Менеджмент инноваций. — 2010. — № 2 (10). — С. 152–163.
13. Проект Інноваційного кодексу України як новий етап розвитку нормотворення в інноваційній сфері // матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 14 черв. 2011 р. / редкол.: С. М. Прилипка, Ю. Є. Атаманова, Д. В. Задохайло. — Х. : ФІНН, 2011. — 360 с.
14. Письменна К. С. Господарсько-правове забезпечення стимулювання розвитку суднобудування та судноремонту / К. С. Письменна. — Х. : ФІНН, 2009. — 184 с.
15. Давидюк О. М. Технологія як об'єкт господарсько-правового регулювання: монографія / О. М. Давидюк. — Х. : ФІНН, 2010. — 176 с.
16. Килимник І. І. Особливості правового регулювання договору комерційної концесії (франчайзингу) / І. І. Килимник. — Х. : КП «Друкарня №13», 2006. — 161 с.
17. Гладка О. В. Правовідносини комерційної концесії як механізм інноваційного інвестування / О. В. Гладка // Інноваційне інвестування в Україні: пробл. правового забезпечення: колективна монографія / за наук. ред. Д.В. Задохайла. — Х. : Юрайт, 2013. — 536 с.
18. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16 груд. 1997 р. № 723/97- ВР // Відом. Верхов. Ради України. — 1998. — N 16. — Ст. 68.
19. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 14 верес. 2006 р. № 143-V // Відом. Верхов. Ради України. — 2006. — № 45. — Ст. 434.

ИННОВАЦИОННОЕ ИНВЕСТИРОВАНИЕ В МЕХАНИЗМЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ: ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

Швыдкая Т. И.

Проанализирована направленность государственной экономической политики на конкурентоспособность национальной экономики. Акцентировано внимание на слабой интеграции других направлений экономической политики, программного обеспечения экономического развития и систематики хозяйственно-правовых средств вокруг проблемы обеспечения конкурентоспособности. Затронуты вопросы необходимости первоочередной модернизации ряда нормативно-правовых актов, которые связаны с созданием стимулирующих конкурентоспособность правовых режимов.

Ключевые слова: конкурентоспособность, экономическая политика государства, инновационное инвестирование, программа экономического и социального развития, хозяйственно-правовые средства повышения конкурентоспособности, хозяйственная законодательная политика.

THE INNOVATING INVESTMENT IN THE MECHANISMS OF ENSURING ECONOMIC COMPETITIVENESS: ECONOMIC AND LEGAL ASPECT

Shvidka T. I.

In this article the direction of government economic policy is analyzed on the competitiveness of the national economy. In this connection, there is an emphasis on the weak integration of other areas of economic policy, the economic development's software, and systematic of the economic and legal means around the issue of providing the competitiveness. In the article the issues of the immediate modernization of regulations number are raised, which are connected with the creation of stimulating economic legal procedures of the competitiveness.

Key words: *competitiveness, economic policy, innovative investment, program of economic and social development, economic and legal means of increasing the competitiveness, legislative policy in the field of management.*

УДК 349.42

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ОПТОВОГО РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

*О. М. Батигіна, кандидат юридичних наук, доцент
Полтавський юридичний інститут Національного університету
«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*

Присвячено дослідженню специфіки правового регулювання розміщення та фінансової підтримки створення інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції. Визначено поняття та види інфраструктури оптового ринку сільськогосподарської продукції. Надано рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства.

Ключові слова: *оптовий ринок сільськогосподарської продукції, інфраструктура оптового ринку сільськогосподарської продукції, сільськогосподарська продукція.*

Постановка проблеми. *Основою ефективного функціонування оптового ринку сільськогосподарської продукції є всебічний розвиток і постійне вдосконалення інфраструктури такого ринку в цілому та її елементів торговель-*